

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2020/1828,

annettu 25 päivänä marraskuuta 2020,

kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Globalisaatio ja digitalisaatio ovat lisänneet riskiä siitä, että monet kuluttajat joutuvat kärsimään samasta laittomasta menettelystä. Unionin oikeuden rikkominen voi aiheuttaa kuluttajille haittaa. Kuluttajien luottamus sisämarkkinoihin heikkenee, jos laittomien menettelyjen lopettamiseksi ja kuluttajien hyvittämiseksi ei ole tehokkaita keinoja.
- (2) Kuluttajia suojaavan unionin oikeuden noudattamisen valvonnan tehokkaiden keinojen puute saattaa myös johtaa sääntöjä rikkovien ja niitä noudattavien kotimaassa tai yli rajojen toimivien elinkeinonharjoittajien välisen reilun kilpailun vääristymiseen. Tällainen vääristyminen voi haitata sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.
- (3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus. Sisämarkkinoiden olisi tarjottava kuluttajille lisäarvoa paremman laadun, suuremman valikoiman, kohtuullisten hintojen sekä tavaroiden ja palveluiden korkeiden turvallisuusvaatimusten muodossa, ja siten edistää kuluttajansuojan korkeaa tasoa.
- (4) SEUT 169 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan alakohdassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka se hyväksyy SEUT 114 artiklan nojalla. Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 38 artiklan mukaan unionin politiikoissa varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja.

⁽¹⁾ EUVL C 440, 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ EUVL C 461, 21.12.2018, s. 232.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 26. maaliskuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 4. marraskuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. marraskuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (5) Oikeutetuille yksiköille annetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/22/EY (*) mahdollisuus nostaa edustajakanteita, joilla pyritään ensisijaisesti lopettamaan tai kieltämään kuluttajien yhteisiä etuja vahingoittavia unionin oikeuden rikkomisia. Kyseisellä direktiivillä ei ole kuitenkaan puututtu riittävästi haasteisiin, jotka liittyvät kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanoon. Jotta pelotteet, joilla pyritään estämään lainvastaisia menettelyjä, toimisivat paremmin ja jotta kuluttajille aiheutuvia haittoja kyettäisiin vähentämään yhä globaalimmilla ja digitalisoidummilla markkinoilla, on tarpeen vahvistaa kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi menettelymekanismeja, niin että ne kattavat kieltotoimenpiteet sekä hyvitystoimenpiteet. Kun otetaan huomioon tarvittavat lukuisat muutokset, direktiivi 2009/22/EY on aiheellista kumota ja korvata se tällä direktiivillä.
- (6) Edustajakanteita koskevat menettelymekanismit vaihtelevat unionissa sekä kielto- että hyvitystoimenpiteiden osalta, ja ne tarjoavat eritasoista suojaa kuluttajille. Lisäksi joissakin jäsenvaltioissa ei tällä hetkellä ole menettelymekanismeja hyvitystoimenpiteitä koskevia kollektiivisia kanteita varten. Kyseinen tilanne heikentää kuluttajien ja yrittäjien luottamusta sisämarkkinoihin ja niiden kykyä toimia sisämarkkinoilla. Se vääristää kilpailua ja haittaa unionin oikeuden tehokasta täytäntöönpanoa kuluttajansuojan alalla.
- (7) Sen vuoksi tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että kaikissa jäsenvaltioissa on kuluttajien saatavilla unionin ja kansallisella tasolla vähintään yksi tehokas ja vaikuttava menettelymekanismi kielto- ja hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita varten. Se, että saatavilla on vähintään yksi tällainen menettelymekanismi edustajakanteita varten, vahvistaisi kuluttajien luottamusta, parantaisi kuluttajien mahdollisuuksia hyödyntää oikeuksiaan, edistäisi terveempää kilpailua ja loisi tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla toimiville elinkeinonharjoittajille.
- (8) Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden toimintaa ja korkeatasoisen kuluttajansuojan saavuttamista antamalla kuluttajien yhteisiä etuja edustaville oikeutetuille yksiköille mahdollisuus nostaa edustajakanteita kielto- ja hyvitystoimenpiteiden määrittämiseksi unionin oikeuden säännöksiä rikkovia elinkeinonharjoittajia vastaan. Kyseisten oikeutettujen yksiköiden olisi voitava pyytää tällaisen rikkomisen käsittävän toiminnan lopettamista tai kieltämistä sekä vaatia unionin tai kansallisen oikeuden mukaan asianmukaista ja saatavilla olevaa hyvitystä, kuten vahingonkorvausta, tavarankorjausta tai hinnanalennusta.
- (9) Kuluttajien yhteiset edut olisi voitava suojata vaikuttavasti ja tehokkaasti edustajakanteen avulla. Edustajakanteella oikeutettujen yksiköiden olisi voitava pyrkiä varmistamaan, että elinkeinonharjoittajat noudattavat unionin oikeuden asiaankuuluvia säännöksiä, ja poistaa kuluttajien yksittäisten kanteiden osalta kohtaamat esteet, kuten esteet, jotka liittyvät epävarmuuteen heidän oikeuksistaan ja käytettävissä olevista menettelymekanismeista, psykologinen haluttomuus panna kanteita vireille ja se, että ennakoitujen kulujen saattavat ylittää yksittäisen kanteen avulla saatavat hyödyt.
- (10) On tärkeää varmistaa tarvittava tasapaino kuluttajien oikeussuojan saatavuuden parantamisen ja elinkeinonharjoittajien asianmukaisten takeiden välillä, jotta vältetään perusteettomat oikeudenkäynnit, jotka haittaisivat perusteettomasti yritysten kykyä toimia sisämarkkinoilla. Jotta edustajakanteiden väärinkäyttö estettäisiin, olisi vältettävä rankaisevien vahingonkorvausten määrittämistä ja olisi vahvistettava säännöt tietyistä menettelyllisistä seikoista, kuten oikeutettujen yksiköiden nimeämisestä ja rahoituksesta.
- (11) Tämä direktiivi ei saisi korvata voimassa olevia kansallisia menettelymekanismeja, joiden tavoitteena on suojella kuluttajien yhteisiä etuja tai yksittäisten kuluttajien etuja. Kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden oikeusperinteet, direktiivissä olisi jätettävä jäsenvaltioiden harkintaan, olisiko tässä direktiivissä edellytetty edustajakanteita koskeva menettelymekanismi otettava osaksi voimassa olevaa tai uutta kollektiivista kielto- tai hyvitystoimenpiteitä koskevaa menettelymekanismia vai olisiko se otettava käyttöön erillisenä menettelymekanismina, edellyttäen että ainakin yksi edustajakanteita koskeva kansallinen menettelymekanismi on tämän direktiivin mukainen. Tämä direktiivi ei esimerkiksi saisi estää jäsenvaltioita hyväksymästä lainsäädäntöä, joka koskee kanteita tuomioistuimen vahvistustuomion tai hallintoviranomaisen vahvistavan päätöksen saamiseksi, vaikka direktiivissä ei säädetä tällaisia kanteita koskevista säännöistä. Jos tässä direktiivissä vaaditun menettelymekanismin lisäksi kansallisella tasolla on käytössä menettelymekanismeja, oikeutetun yksikön olisi voitava valita käytettävä menettelymekanismi.
- (12) Menettelyllisen autonomian periaatteen mukaisesti tämä direktiivi ei saisi sisältää edustajakannemenettelyjen kaikkia näkökohtia koskevia säännöksiä. Näin ollen on jäsenvaltioiden tehtävä vahvistaa esimerkiksi edustajakanteiden tutkittavaksi ottamista, näyttöä tai muutoksenhakukeinoja koskevat säännöt. Olisi esimerkiksi oltava jäsenvaltioiden asia päättää siitä, kuinka samankaltaisia yksittäisten vaatimusten on oltava tai kuinka montaa kuluttajaa hyvitystoimenpiteen vaatimiseksi nostetun edustajakanteen on vähintään koskettava, jotta asia voidaan käsitellä

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/22/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista (EUVL L 110, 1.5.2009, s. 30).

edustajakanteena. Tällaiset kansalliset säännöt eivät saisi heikentää tässä direktiivissä edellytettyjen edustajakanteita koskevien menettelymekanismien tehokasta toimintaa. Syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti tiettyihin rajat ylittäviin edustajakanteisiin sovellettavat tutkittavaksi ottamista koskevat vaatimukset eivät saisi poiketa tiettyihin kansallisiin edustajakanteisiin sovellettavista vaatimuksista. Päätös jättää edustajakanne tutkimatta ei saisi vaikuttaa niiden kuluttajien oikeuksiin, joita kanne koskee.

- (13) Tämän direktiivin soveltamisalassa olisi otettava huomioon kuluttajansuojan alan viimeaikainen kehitys. Kuluttajat toimivat nyt laajemmilla ja yhä digitalisoidummilla markkinoilla, joten korkean tason kuluttajansuojan saavuttaminen edellyttää, että yleisen kuluttajalainsäädännön lisäksi tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat esimerkiksi tietosuojat, rahoituspalvelut, matkailu, energia-ala sekä televiestintä. Kuluttajien kysyntä kohdistuu yhä kasvavassa määrin erityisesti rahoitus- ja sijoituspalveluihin, joten on tärkeää parantaa kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanoa kyseisillä aloilla. Kuluttajamarkkinat ovat kehittyneet myös digitaalisten palvelujen alalla, ja tarvitaan entistä enemmän yhä tehokkaampaa kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanoa, myös tietosuojan osalta.
- (14) Tämän direktiivin olisi katettava liitteessä I tarkoitettujen unionin oikeuden säännösten rikkominen siinä määrin kuin kyseisillä säännöksillä suojataan kuluttajien etuja, riippumatta siitä, viitataan kyseisiin kuluttajiin kuluttajina, matkailijoina, käyttäjinä, asiakkaina, piensijoittajina, yksityisasiakkaina, rekisteröityinä vai joinakin muina. Tämän direktiivin olisi kuitenkin suojattava vain sellaisten luonnollisten henkilöiden etuja, joille on aiheutunut vahinkoa tai saattaa aiheutua vahinkoa kyseisistä rikkomisista, jos kyseiset henkilöt ovat tässä direktiivissä tarkoitettuja kuluttajia. Rikkomisten, joista aiheutuu vahinkoa luonnollisille henkilöille, jotka katsotaan tämän direktiivin mukaisesti elinkeinonharjoittajiksi, ei olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (15) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa liitteessä I lueteltuja säädöksiä, ja sen vuoksi se ei saisi muuttaa tai laajentaa kyseisissä säädöksissä vahvistettuja määritelmiä tai korvata mitään kyseisten säädösten mahdollisesti sisältämiä täytäntöönpanomekanismeja. Esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679⁽³⁾ säädettyjä tai siihen perustuvia täytäntöönpanomekanismeja voitaisiin soveltuvin osin edelleen käyttää kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseen.
- (16) Tämän direktiivin soveltamisala olisi selkeyden vuoksi säädettävä mahdollisimman tarkasti liitteessä I. Jos liitteessä I luetellut säädökset sisältävät säännöksiä, jotka eivät koske kuluttajansuojaa, liitteessä I olisi viitattava niihin nimenomaisesti säännöksiin, joilla suojataan kuluttajien etuja. Tällaiset viittaukset eivät kuitenkaan ole aina mahdollisia tiettyjen säädösten rakenteen takia, erityisesti rahoituspalvelujen alalla, mukaan lukien sijoituspalveluiden ala.
- (17) Unionin oikeuden muoto ja laajuus muuttuvat nopeasti; jotta varmistetaan asianmukainen puuttuminen unionin oikeuden rikkomisiin, aina kun hyväksytään sellainen uusi unionin säädös, jolla on merkitystä kuluttajien yhteisten etujen suojaamisen kannalta, lainsäätäjän olisi harkittava, olisiko liitettä I muutettava uuden unionin säädöksen sisällyttämiseksi tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (18) Jäsenvaltioilla olisi säilyttävä toimivalta soveltaa tämän direktiivin säännöksiä myös muihin aloihin kuin niihin, jotka kuuluvat sen soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden olisi esimerkiksi voitava pitää voimassa tai hyväksyä kansallista lainsäädäntöä, joka vastaa tämän direktiivin säännöksiä, sellaisten riita-asioiden osalta, jotka eivät kuulu liitteen I soveltamisalaan.
- (19) Koska kuluttajien yhteisiä etuja voidaan suojata vaikuttavasti ja tehokkaasti sekä tuomioistuinn- että hallintomenettelyssä, jäsenvaltioiden harkintaan on jätetty, voidaanko edustajakanne nostaa tuomioistuinmenettelyssä, hallintomenettelyssä vai molemmissa asiaankuuluvasta oikeudenalasta tai asiaankuuluvasta talouden alasta riippuen. Tämä ei saisi rajoittaa perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaista oikeutta tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin; näin ollen jäsenvaltioiden on määrä varmistaa, että kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa kaikkien sellaisten hallintopäätösten osalta, jotka on tehty tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä saattavien kansallisten säädösten nojalla. Tähän olisi sisällyttävä asian asianosaisen mahdollisuus saada riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanoa lykkäävä päätös kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (20) Tämä direktiivi pohjautuu direktiiviin 2009/22/EY, ja sen olisi katettava sekä kotimaiset että rajatylittävät oikeudenloukkaukset erityisesti silloin, kun kuluttajat, joita oikeudenloukkaus koskee, asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, johon sääntöjä rikkinut elinkeinonharjoittaja on sijoittautunut. Direktiivin olisi katettava myös oikeudenloukkaukset, jotka ovat lakanneet ennen edustajakanteen tuleamista vireille tai ennen sen vireilläolon päättymistä, sillä edelleenkin voi olla tarpeen estää menettelyn toistuminen kieltämällä se, vahvistaa, että menettely muodosti oikeudenloukkauksen, tai helpottaa hyvityksen saamista kuluttajille.
- (21) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa sellaisten kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen soveltamiseen, jotka koskevat tuomioistuimen toimivaltaa, tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tai sovellettavaa lakia, eikä tällä direktiivillä saisi vahvistaa tällaisia sääntöjä. Nykyisiä unionin oikeuden säännöksiä olisi sovellettava tässä direktiivissä edellytettyyn edustajakanteita koskevaan menettelymekanismiin. Erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EY) N:o 864/2007 ⁽⁶⁾, (EY) N:o 593/2008 ⁽⁷⁾ ja (EU) N:o 1215/2012 ⁽⁸⁾ olisi sovellettava tässä direktiivissä edellytettyyn edustajakanteita koskevaan menettelymekanismiin.
- (22) Olisi huomattava, että asetus (EU) N:o 1215/2012 ei kata hallintoviranomaisten toimivaltaa tai tällaisten viranomaisten tekemien päätösten tunnustamista tai täytäntöönpanoa. Tällaiset kysymykset olisi jätettävä kansallisen lainsäädännön alaan.
- (23) Oikeutetut yksiköt voisivat tapauksen mukaan ja kansainvälistä yksityisoikeutta koskevien sääntöjen mukaisesti nostaa edustajakanteen siinä jäsenvaltiossa, johon yksikkö on nimetty, ja myös muissa jäsenvaltioissa. Tässä direktiivissä olisi direktiivin 2009/22/EY pohjalta erotettava toisistaan kyseiset kaksi edustajakanteen tyyppiä. Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen jossakin muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa yksikkö on nimetty, kyseistä edustajakannetta olisi pidettävä rajat ylittävänä edustajakanteena. Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen jäsenvaltiossa, jossa yksikkö on nimetty, kyseistä edustajakannetta olisi pidettävä kotimaisena edustajakanteena, vaikka kyseinen edustajakanne olisi nostettu sellaista elinkeinonharjoittajaa vastaan, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, ja vaikka kyseisessä edustajakanteessa olisi edustettuina useiden jäsenvaltioiden kuluttajia. Edustajakanteen tyyppin määrittämisen kannalta ratkaisevan kriteerin olisi oltava se, missä jäsenvaltiossa kanne nostetaan. Tämän takia käsittelyn aikana kotimaisesta edustajakanteesta ei voisi tulla rajat ylittävä kanne eikä päinvastoin.
- (24) Erityisesti kuluttajajärjestöillä olisi oltava aktiivinen rooli sen varmistamisessa, että asiaankuuluvia unionin oikeuden säännöksiä noudatetaan. Niillä olisi kaikilla oltava hyvät mahdollisuudet hakea oikeutetun yksikön asemaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Julkisilla elimillä voisi kansallisista oikeusperinteistä riippuen myös olla aktiivinen rooli sen varmistamisessa, että asiaankuuluvia unionin oikeuden säännöksiä noudatetaan, nostamalla tässä direktiivissä säädettyjä edustajakanteita.
- (25) Rajat ylittäviä edustajakanteita varten oikeutettuihin yksiköihin olisi sovellettava samoja nimeämistä koskevia vaatimuksia kaikkialla unionissa. Erityisesti niiden olisi oltava oikeushenkilöitä, jotka on asianmukaisesti perustettu nimeämisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, joilla olisi oltava tietyn tason pysyvyttä ja julkista toimintaa, niiden olisi oltava luonteeltaan voittoa tavoittelemattomia ja niillä olisi oltava sääntömääräisen tarkoituksensa perusteella oikeutettu intressi suojata kuluttajien etuja unionin oikeudessa säädetyllä tavalla. Oikeutetut yksiköt eivät saisi olla maksukyvyttömyysmenettelyn kohteina eivätkä maksukyvyttömyksiä todettuja. Niiden olisi oltava riippumattomia eivätkä niihin saisi vaikuttaa henkilöt, jotka eivät ole kuluttajia ja joilla on edustajakanteiden nostamiseen liittyviä taloudellisia intressejä, erityisesti elinkeinonharjoittajat tai riskirahastot, myös kolmansilta osapuolilta saatavan rahoituksen tapauksessa. Oikeutetuilla yksiköillä olisi oltava käytössään menettelyjä, joilla estetään tällainen vaikuttaminen samoin kuin estetään asianomaisten yksiköiden, niiden rahoittajien ja kuluttajien etujen väliset eturistiriidat. Niiden olisi asetettava julkisesti saataville asianmukaisella tavalla, erityisesti verkkosivustoillaan, selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä tiedot, jotka osoittavat, että ne täyttävät oikeutetuksi yksiköksi nimeämistä koskevat vaatimukset, ja yleiset tiedot rahoituksensa lähteistä, organisaatio-, hallinto- ja jäsenyyssrakenteestaan, sääntömääräisestä tarkoituksestaan ja toiminnastaan.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 864/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 40).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6).

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1).

- (26) Jäsenvaltioiden olisi voitava määritellä kotimaisia edustajakanteita varten nimettävien oikeutettujen yksiköiden nimeämistä koskevat vaatimukset vapaasti kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava soveltaa oikeutettujen yksiköiden nimeämiseksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten tässä direktiivissä säädettyjä nimeämistä koskevia vaatimuksia myös oikeutettuihin yksiköihin, jotka on nimetty vain kansallisia edustajakanteita varten.
- (27) Kotimaisia tai rajat ylittäviä edustajakanteita käsittelevien oikeutettujen yksiköiden nimeämiseen sovellettavat vaatimukset eivät saisi haitata tässä direktiivissä säädettyjen edustajakanteiden tehokasta toimintaa.
- (28) Jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä oikeutettuja yksiköitä etukäteen edustajakanteiden nostamista varten. Tällä direktiivillä ei saisi rohkaista jäsenvaltioita ottamaan käyttöön mahdollisuutta nimetä oikeutettuja yksiköitä tapauskohtaisesti. Kotimaisia edustajakanteita varten jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava myös tai vaihtoehtoisesti nimetä oikeutettuja yksiköitä tapauskohtaisesti tiettyä kotimaista edustajakannetta varten. Asiaa käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi voitava tehdä tällainen nimeäminen, tarvittaessa myös hyväksymismenettelyssä. Rajat ylittäviä edustajakanteita varten tarvitaan kuitenkin yhteisiä takeita. Näin ollen tapauskohtaisesti nimettyjen oikeutettujen yksiköiden ei olisi sallittava nostaa rajat ylittäviä edustajakanteita.
- (29) Olisi oltava nimeävän jäsenvaltion asia varmistaa, että yksikkö täyttää oikeutetun yksikön nimeämiseksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten koskevat vaatimukset, arvioida sitä, täyttääkö oikeutettu yksikkö edelleen nimeämistä koskevat vaatimukset, ja tarvittaessa peruuttaa kyseisen oikeutetun yksikön nimeäminen. Jäsenvaltioiden olisi vähintään joka viides vuosi arvioitava sitä, täyttävätkö oikeutetut yksiköt edelleen nimeämistä koskevat vaatimukset.
- (30) Jos herää huolta siitä, täyttääkö jokin oikeutettu yksikkö nimeämistä koskevat vaatimukset, kyseisen oikeutetun yksikön nimenneen jäsenvaltion olisi tutkittava huolenaiheet ja tarvittaessa peruutettava kyseisen oikeutetun yksikön nimeäminen. Jäsenvaltioiden olisi nimettävä kansallisia yhteyspisteitä tutkimispyyntöjen toimittamista ja vastaanottamista varten.
- (31) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että jossakin toisessa jäsenvaltiossa rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetyt oikeutetut yksiköt voivat nostaa tällaisia rajat ylittäviä edustajakanteita niiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa. Lisäksi olisi oltava mahdollista, että eri jäsenvaltioista olevat oikeutetut yksiköt nostavat yhteisen edustajakanteen yhdessä ja samassa oikeuspaikassa asiaankuuluvien toimivaltasääntöjen mukaisesti. Tämä ei saisi vaikuttaa asiaa käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen oikeuteen tutkia, sopiiko edustajakanne käsiteltäväksi yhteisenä edustajakanteena.
- (32) Olisi varmistettava rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimettyjen oikeutettujen yksiköiden kanneoikeuden vastavuoroinen tunnustaminen. Komissiolle olisi ilmoitettava kyseisten oikeutettujen yksiköiden tunnistustiedot, ja komission olisi laadittava luettelo kyseisistä oikeutetuista yksiköistä sekä asetettava kyseinen luettelo julkisesti saataville. Luetteloon sisällyttämisen olisi toimittava osoituksena edustajakanteen nostavan oikeutetun yksikön kanneoikeudesta. Tämä ei saisi rajoittaa tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen oikeutta tutkia sitä, onko oikeutetulla yksiköllä sääntömääräisen tarkoituksensa perusteella oikeus ryhtyä toimiin tietystä tapauksessa.
- (33) Kieltotoimenpiteiden tavoitteena on kuluttajien yhteisten etujen suojaaminen riippumatta siitä, onko yksittäisille kuluttajille aiheutunut tosiasiallista vahinkoa. Kieltotoimenpiteillä elinkeinonharjoittajia voidaan vaatia toteuttamaan tiettyjä toimia, kuten antamaan kuluttajille tiedot, jotka on lakisääteisen velvoitteen vastaisesti aiemmin jätetty antamatta. Kieltotoimenpiteitä koskevassa päätöksessä ei saisi kiinnittää huomiota siihen, onko kyseinen menettely tahallinen tai tuottamuksellinen.
- (34) Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen, sen olisi toimitettava tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle riittävät tiedot kuluttajista, joita edustajakanne koskee. Kyseisten tietojen perusteella tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi voitava ratkaista, ovatko ne toimivaltaisia ja mitä lakia niiden olisi sovellettava. Sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa tapauksessa tämä velvoite sisältäisi tiedon antamisen tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle siitä, missä kuluttajiin vaikuttava vahinko sattui tai saattaa sattua. Edellytettyjen tietojen tarkkuus voisi vaihdella sen mukaan, mitä toimenpidettä kyseinen oikeutettu yksikkö hakee ja sovelletaanko asiassa opt-in- vai opt-out-järjestelmää. Lisäksi kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen kieltotoimenpiteiden määrittämiseksi, sen olisi myöhempiin hyvitystä koskeviin vaatimuksiin sovellettavien vanhentumisaikojen mahdollisen lykkäytymisen tai keskeytymisen takia annettava riittävät tiedot kuluttajaryhmästä, jota edustajakanne koskee.

- (35) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat hakea kielto- ja hyvitystoimenpiteitä. Edustajakanteiden menettelyllisen tehokkuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, että oikeutetut yksiköt voivat hakea kielto- ja hyvitystoimenpiteitä yhteisellä edustajakanteella tai erillisillä edustajakanteilla. Jos hakeminen tapahtuu yhteisellä edustajakanteella, oikeutettujen yksiköiden olisi voitava hakea kaikkia asiaankuuluvia toimenpiteitä edustajakanteen vireillepanon hetkellä tai ensin hakea asiaankuuluvia kieltotoimenpiteitä ja myöhemmin tarvittaessa hakea hyvitystoimenpiteitä.
- (36) Edustajakanteen tämän direktiivin mukaisesti nostavan oikeutetun yksikön olisi haettava asianmukaisia toimenpiteitä, myös hyvitystoimenpiteitä, niiden kuluttajien etujen mukaisesti, joita oikeudenloukkaus koskee, ja kyseisten kuluttajien puolesta. Oikeutetulla yksiköllä olisi oltava kantajan menettelylliset oikeudet ja velvollisuudet asian käsittelyssä. Jäsenvaltioiden olisi voitava myöntää edustajakannetta koskevia tiettyjä oikeuksia yksittäisille kuluttajille, joita edustajakanne koskee, mutta kyseiset yksittäiset kuluttajat eivät saisi olla asian käsittelyssä kantajia. Missään tapauksessa yksittäiset kuluttajat eivät saisi puuttua oikeutettujen yksiköiden tekemiin menettelyä koskeviin päätöksiin, pyytää erikseen todisteita käsittelyn aikana tai hakea erikseen muutosta edustajakannetta käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen menettelyä koskeviin päätöksiin. Yksittäisillä kuluttajilla ei myöskään saisi olla edustajakannetta koskevia menettelyllisiä velvollisuuksia eikä heidän olisi jouduttava vastaamaan oikeudenkäyntikuluista, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa.
- (37) Kuluttajien, joita edustajakanne koskee, olisi kuitenkin oltava oikeutettuja hyötymään kyseisestä edustajakanteesta. Hyvitystoimenpiteitä koskevissa edustajakanteissa hyötyjen olisi oltava hyvityksiä, mukaan lukien vahingonkorvaukset, tavaran korjaaminen tai vaihtaminen, hinnanalennukset, sopimuksen purkaminen taikka maksetun kauppahinnan palauttaminen. Kieltotoimenpiteitä koskevissa edustajakanteissa hyöty kuluttajille, joita edustajakanne koskee, olisi oikeudenloukkauksen muodostavan menettelyn lakkaaminen tai kieltäminen.
- (38) Hyvitystoimenpiteitä koskevissa edustajakanteissa hävinneen asianosaisen olisi maksettava voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntikulut noudattaen kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä edellytyksiä ja poikkeuksia. Tuomioistuin tai hallintoviranomainen ei kuitenkaan saisi määrätä hävinnyttä asianosaista maksamaan kuluja siltä osin kuin kyseiset kulut ovat aiheutuneet tarpeettomasti. Yksittäisten kuluttajien, joita edustajakanne koskee, ei olisi jouduttava maksamaan oikeudenkäyntikuluja. Poikkeuksellisissa olosuhteissa yksittäiset kuluttajat, joita hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne koskee, olisi kuitenkin voitava määrätä maksamaan oikeudenkäyntikulut, jotka aiheutuivat kyseisten yksittäisten kuluttajien tahallisen tai tuottamuksellisen toiminnan johdosta, esimerkiksi laittomasta toiminnasta johtuvasta asian käsittelyn pitkittämisestä. Oikeudenkäyntikuluihin olisi sisällytettävä esimerkiksi kaikki sellaiset kulut, jotka aiheutuvat siitä, että kumpaa tahansa asianosaista on edustanut asianajaja tai muu oikeusalan ammattilainen, tai kaikki asiakirjojen tiedoksiannosta tai kääntämisestä aiheutuvat kulut.
- (39) Jäsenvaltioiden olisi perusteettomien oikeudenkäyntien välttämiseksi vahvistettava uusia sääntöjä tai sovellettava kansallisen lainsäädännön mukaisia voimassa olevia sääntöjä, joiden perusteella tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi päättää hylätä ilmeisen perusteettomat tapaukset heti, kun tuomioistuin tai hallintoviranomainen on saanut tarvittavat tiedot päätöksen perustelemiseksi. Jäsenvaltioita ei saisi velvoittaa ottamaan käyttöön edustajakanteisiin sovellettavia erityisiä sääntöjä, ja niiden olisi voitava soveltaa yleisiä menettelysääntöjä, jos kyseisillä säännöillä saavutetaan perusteettomien oikeudenkäyntien välttämistä koskeva tavoite.
- (40) Kieltotoimenpiteisiin olisi kuuluttava lopullisia ja väliaikaisia toimenpiteitä. Väliaikaiset toimenpiteet voisivat kattaa väliaikaiset toimenpiteet, turvaamistoimenpiteet ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet, joilla lopetetaan nykyinen menettely tai kielletään menettely, jos sitä ei ole vielä sovellettu mutta on olemassa riski, että siitä aiheutuisi vakavaa tai peruuttamatonta haittaa kuluttajille. Kieltotoimenpiteisiin voisi sisältyä myös toimenpiteitä, joilla vahvistetaan, että tietty menettely muodostaa oikeudenloukkauksen, tapauksissa, joissa kyseinen menettely on lakannut ennen kuin edustajakanne oli nostettu mutta joissa on edelleen tarpeen vahvistaa, että kyseinen menettely muodosti oikeudenloukkauksen, esimerkiksi hyvitystoimenpiteitä koskevien jatkokanteiden helpottamiseksi. Kieltotoimenpiteisiin voisi myös kuulua sääntöjä rikkoneen elinkeinonharjoittajan velvollisuus julkaista toimenpidettä koskeva tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen päätös kokonaan tai osittain asianmukaiseksi katsotussa muodossa tai julkaista oikaisuilmoitus.
- (41) Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 2009/22/EY pohjalta voitava edellyttää, että oikeutettu yksikkö, joka aikoo nostaa kieltotoimenpiteitä koskevan edustajakanteen, sitä ennen neuvottelee asiasta, jotta asianomaisella elinkeinonharjoittajalla olisi mahdollisuus lopettaa oikeudenloukkaus, joka olisi edustajakanteen kohteena. Jäsenvaltioiden olisi voitava vaatia, että kyseinen ennalta tapahtuva neuvottelu käydään yhdessä jäsenvaltioiden nimeämän

riippumattoman julkisen elimen kanssa. Mikäli jäsenvaltiot ovat määränneet ennalta tapahtuvasta neuvottelusta, olisi asetettava neuvottelupyynnön vastaanottamisesta laskettava kahden viikon määräaika, jonka jälkeen kantajalla olisi oltava oikeus välittömästi nostaa kieltotoimenpidettä koskeva edustajakanne toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa, jos oikeudenloukkaus ei ole lakannut. Tällaisia edellytyksiä voitaisiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti soveltaa myös hyvitystoimenpiteitä koskeviin edustajakanteisiin.

- (42) Tässä direktiivissä olisi säädettävä menettelymekanismista, jolla ei vaikuteta sääntöihin, joiden mukaan kuluttajilla on aineellisoikeudellinen oikeus sopimukseen perustuvaan ja sopimukseen perustumattomaan hyvitykseen niissä tapauksissa, joissa oikeudenloukkaus on loukannut heidän etujaan; tällaisia hyvityksiä ovat esimerkiksi oikeus vahingonkorvaukseen, sopimuksen purkaminen, maksetun kauppahinnan palautus, tavarain vaihtaminen tai korjaaminen tai hinnan alennukset tapauksen mukaan ja unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tässä direktiivissä tarkoitettu hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne olisi voitava nostaa ainoastaan siinä tapauksessa, että unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä on säädetty tällaisista aineellisoikeudellisista oikeuksista. Tämä direktiivi ei saisi mahdollistaa rankaisemien vahingonkorvausten määräämistä sääntöjä rikkoneelle elinkeinonharjoittajalle kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (43) Kuluttajilla, joita hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne koskee, olisi oltava riittävät mahdollisuudet edustajakanteen nostamisen jälkeen ilmaista, haluavatko he, että oikeutettu yksikkö edustaa heitä kyseisessä nimenomaisessa edustajakanteessa ja haluavatko he hyötyä kyseisen edustajakanteen asiaankuuluvista lopputuloksista. Jotta jäsenvaltiot voisivat ottaa mahdollisimman hyvin huomioon oikeusperinteensä, niiden olisi säädettävä opt-in-järjestelmästä tai opt-out-järjestelmästä tai niiden yhdistelmästä. Opt-in-järjestelmässä kuluttajien olisi nimenomaisesti ilmaistava, että he haluavat oikeutetun yksikön edustavan heitä hyvitystoimenpiteitä koskevassa edustajakanteessa. Opt-out-järjestelmässä kuluttajien olisi nimenomaisesti ilmaistava, että he eivät halua oikeutetun yksikön edustavan heitä hyvitystoimenpiteitä koskevassa edustajakanteessa. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, missä vaiheessa käsiteltäviä yksittäisiä kuluttajia voivat käyttää oikeuttaan liittyä edustajakanteeseen tai jättäytyä siitä pois.
- (44) Opt-in-järjestelmästä säätävien jäsenvaltioiden olisi voitava edellyttää, että hyvitystoimenpiteitä koskevaan edustajakanteeseen liittyy joitakin kuluttajia ennen edustajakanteen nostamista, sillä edellytyksellä, että muut kuluttajat voivat myös liittyä edustajakanteeseen sen jälkeen, kun se on nostettu.
- (45) Jotta varmistettaisiin, että lainkäyttö on moitteetonta ja vältettäisiin ristiriitaiset tuomiot, opt-in-järjestelmää olisi kuitenkin edellytettävä hyvitystoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden yhteydessä silloin, kun kuluttajien, joita oikeudenloukkaus koskee, tavallinen asuinpaikka ei ole sen tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen jäsenvaltiossa, jossa edustajakanne on nostettu. Tällaisissa tilanteissa kuluttajien olisi nimenomaisesti ilmaistava, että he haluavat tulla edustetuiksi kyseisessä edustajakanteessa, jotta edustajakanteen lopputulos sitoisi heitä.
- (46) Jos kuluttajat nimenomaisesti tai hiljaisesti ilmaisevat haluavansa, että oikeutettu yksikkö edustaa heitä hyvitystoimenpiteitä koskevassa edustajakanteessa, riippumatta siitä, nostetaanko kyseinen edustajakanne opt-in- vai opt-out-järjestelmän mukaisesti, he eivät saisi enää tulla edustetuiksi muissa edustajakanteissa, jotka koskevat samaa asiaa ja joissa vastaajana on sama elinkeinonharjoittaja, eivätkä he saisi nostaa sellaisia yksittäisiä kanteita, jotka koskevat samaa asiaa ja joissa vastaajana on sama elinkeinonharjoittaja. Tätä ei kuitenkaan olisi sovellettava, jos kuluttaja sen jälkeen, kun hän on nimenomaisesti tai hiljaisesti ilmaissut haluavansa tulla edustetuiksi hyvitystoimenpiteitä koskevassa edustajakanteessa, jättäytyy pois kyseisestä edustajakanteesta kansallisen lainsäädännön mukaisesti, esimerkiksi kun kuluttaja myöhemmin hylkää sovintoratkaisun sitovuuden omalta osaltaan.
- (47) Jäsenvaltioiden olisi voitava tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan menettelyn takaamiseksi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti antaa kuluttajille mahdollisuus hyötyä suoraan hyvitystoimenpiteestä toimenpiteen määräämisen jälkeen ilman vaatimuksia aikaisemmasta osallistumisesta edustajakanteeseen.
- (48) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava säännöt sellaisten edustajakanteiden, kuluttajien nostamien yksittäisten kanteiden ja muiden kanteiden koordinoinnista, jotka koskevat kuluttajien yksilöllisten ja yhteisten etujen suojaamista unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tämän direktiivin nojalla määrätty kieltotoimenpiteet eivät saisi vaikuttaa sellaisiin yksittäisiin hyvitystoimenpiteitä koskeviin kanteisiin, jotka sellaiset kuluttajat, joille on aiheutunut haittaa kieltotoimenpiteiden kohteena olevan menettelyn johdosta, ovat nostaneet.
- (49) Jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että oikeutetut yksiköt antavat hyvitystoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden tueksi riittävästi tietoa, mukaan lukien kuvaus kuluttajaryhmästä, joita oikeudenloukkaus koskee, sekä selostuksen tosiasia- ja oikeuskysymyksistä, jotka edustajakanteen yhteydessä on ratkaistava. Edustajakanteen nostamiseksi oikeutetulta yksiköltä ei saisi edellyttää erikseen jokaisen kuluttajan, jota edustajakanne koskee, yksilöimistä. Käsitellessään hyvitystoimenpidettä koskevia edustajakanteita tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi tarkistettava mahdollisimman varhaisessa käsittelyn vaiheessa, soveltuuko tapaus käsiteltäväksi edustajakanteena, kun otetaan huomioon oikeudenloukkauksen luonne sekä niille kuluttajille aiheutuneen haitan luonne, joita oikeudenloukkaus koskee.

- (50) Hyvitystoimenpiteiden olisi yksilöitävä ne yksittäiset kuluttajat tai ainakin niiden kuluttajien ryhmä, jotka ovat kyseisten hyvitystoimenpiteiden mukaisesti oikeutettuja hyvityksiin, ja tarvittaessa mainittava menetelmä, jolla haitan määrä määritetään, sekä asiaankuuluvat toimet, jotka kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien on toteutettava hyvityksen toimeenpanemiseksi. Hyvitykseen oikeutettujen kuluttajien olisi voitava saada kyseiset hyvitykset panematta vireille erillisiä menettelyjä. Esimerkiksi vaatimus erillisestä menettelystä merkitsee kuluttajan velvollisuutta nostaa yksittäinen kanne tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa haitan määrän määrittämiseksi. Jotta kuluttaja saa hyvityksensä, kuluttajia olisi sitä vastoin voitava tämän direktiivin mukaisesti edellyttää toteuttamaan tiettyjä toimia, kuten ottamaan yhteyttä yksikköön, joka vastaa hyvitystoimenpiteen täytäntöönpanosta.
- (51) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava tai pidettävä voimassa sellaiset säännöt määräajoista, kuten vanhentumisajoista tai muista määräajoista, joiden kuluessa yksittäiset kuluttajat voivat käyttää oikeuttaan hyvitystoimenpiteistä hyötymiseksi. Jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa sääntöjä sellaisten jäljellä olevien hyvitykseksi tarkoitettujen varojen kohteesta, joita ei ole peritty asetetuissa määräajoissa.
- (52) Oikeutettujen yksiköiden olisi oltava tuomioistuinta tai hallintoviranomaisia kohtaan täysin avoimia siltä osin kuin on kyse niiden toiminnan rahoituslähteestä yleisesti ja tiettyjä hyvitystoimenpiteitä koskevaa edustajakantetta tukevasta rahoituslähteestä. Tämä on tarpeen, jotta tuomioistuimet tai hallintoviranomaiset voivat arvioida, täyttääkö kolmansien osapuolten rahoitus, sikäli kuin se on kansallisen lainsäädännön mukaisesti sallittua, tässä direktiivissä säädetyt edellytykset, onko rahoittajana toimivan kolmannen osapuolen ja oikeutetun yksikön välillä eturistiriitä, joka aiheuttaa perusteettoman oikeudenkäynnin riskin, ja suuntaisiko sellaisen kolmannen osapuolen rahoitus, jolla on taloudellinen intressi hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen nostamiseen tai lopputulokseen, edustajakanteen pois kuluttajien yhteisten etujen suojaamisesta. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi voitava oikeutetun yksikön toimittamien tietojen perusteella arvioida, voisiko kolmas osapuoli vaikuttaa epäasianmukaisesti oikeutetun yksikön edustajakanteen yhteydessä tekemiin prosessipäätöksiin, mukaan lukien sovintoratkaisua koskevat päätökset, asianomaisten kuluttajien yhteisten etujen kannalta haitallisella tavalla ja arvioida, tarjoaako kolmas osapuoli rahoitusta sellaiselle hyvitystoimenpiteitä koskevalle edustajakanteelle, jonka vastaaja on rahoittajana toimivan kolmannen osapuolen kilpailija tai jonka vastaajasta rahoittajana toimiva kolmas osapuoli on riippuvainen. Suoran rahoituksen, jota vastaajan kanssa samoilla markkinoilla toimiva elinkeinonharjoittaja myöntää yksittäiseen edustajakanteeseen, olisi katsottava aiheuttavan eturistiriidan, sillä kilpailijalla saattaa olla edustajakanteen lopputulokseen liittyvä taloudellinen intressi, joka ei olisi sama kuin kuluttajien etu. Edustajakanteen epäsuora rahoitus organisaatioista, joita rahoitetaan niiden jäsenten suorittamalla saman suuruisilla maksuilla tai lahjoituksilla, mukaan lukien elinkeinonharjoittajien lahjoitukset yrityksen yhteiskuntavastuuta koskevien aloitteiden tai joukkorahoituksen puitteissa, olisi katsottava hyväksyttäväksi kolmannen osapuolen rahoitukseksi edellyttäen, että kolmannen osapuolen rahoituksessa noudatetaan avoimuutta, riippumattomuutta ja eturistiriitojen puuttumista koskevia vaatimuksia.

Jos eturistiriitä vahvistetaan, tuomioistuimella tai hallintoviranomaisella olisi oltava oikeus toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä, kuten vaatia, että oikeutettu yksikkö kieltäytyy asiaankuuluvasta rahoituksesta tai muuttaa sitä, ja tarvittaessa evätä oikeutetun yksikön kanneoikeus tai jättää tietty hyvitystoimenpiteitä koskeva kanne tutkimatta. Tällainen epäminen tai tutkimatta jättäminen ei saisi vaikuttaa niiden kuluttajien oikeuksiin, joita edustajakanne koskee.

- (53) Hyvitystä koskevien edustajakanteiden yhteydessä olisi kannustettava kollektiivisiin sovintoratkaisuihin, joissa pyritään siihen, että kuluttajat, joille on aiheutunut haittaa, saavat hyvitystä.
- (54) Tuomioistuimen ja hallintoviranomaisen olisi voitava kehottaa elinkeinonharjoittajaa ja oikeutettua yksikköä, joka on nostanut hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen, käynnistämään neuvottelut, joiden tavoitteena on sovintoratkaisu hyvityksen suorittamisesta kuluttajille, joita edustajakanne koskee.
- (55) Kaikille sovintoratkaisuille, jotka on tehty hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen yhteydessä, olisi saatava asiaankuuluvan tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen hyväksyntä, paitsi jos sovintoratkaisun ehtoja ei voida panna täytäntöön tai sovintoratkaisu olisi sellaisten kansallisen lainsäädännön pakottavien säännösten vastainen, joita sovelletaan kanneperusteeseen ja joista ei voida sopimusteitse poiketa kuluttajien etuja heikentävästi. Esimerkiksi sovintoratkaisu, jossa nimenomaisesti jätettäisiin ennalleen sopimusehto, jonka perusteella elinkeinonharjoittaja saa yksinoikeuden tulkita kyseisen sopimuksen muita ehtoja, voisi olla pakottavan kansallisen lainsäädännön säännösten vastainen.
- (56) Jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi myös kieltäytyä hyväksymästä sovintoratkaisua silloin, kun tuomioistuin tai hallintoviranomainen katsoo, että sovintoratkaisu ei ole oikeudenmukainen.

- (57) Hyväksytyjen sovintoratkaisujen olisi oltava oikeutettua yksikköä, elinkeinonharjoittajaa ja asianomaisia yksittäisiä kuluttajia sitovia. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava vahvistaa sääntöjä, joiden mukaisesti asianomaisille yksittäisille kuluttajille annetaan mahdollisuus hyväksyä sovintoratkaisu tai hylätä sen sitovuus omalta osaltaan.
- (58) Jotta edustajakanne voisi menestyä, on varmistettava, että kuluttajat tietävät siitä. Oikeutettujen yksiköiden olisi tiedotettava kuluttajille verkkosivustoillaan edustajakanteista, joita ne ovat päättäneet nostaa tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa, nostamiensa edustajakanteiden käsittelyn vaiheesta ja tällaisten edustajakanteiden lopputuloksista, jotta kuluttajat voisivat tehdä perustellun päätöksen siitä, haluavatko he osallistua edustajakanteeseen, ja ryhtyä ajoissa tarvittaviin toimiin. Tietoihin, joita oikeutettujen yksiköiden on annettava kuluttajille, olisi erityisesti sisällytettävä, sikäli kuin on merkityksellistä ja asianmukaista, helppotajuisella kielellä laadittu selostus, joka koskee edustajakanteen kohdetta sekä sen mahdollisia tai tosiasiallisia oikeudellisia seurauksia, oikeutetun yksikön aikomus nostaa kanne, kuvaus kuluttajaryhmästä, jota edustajakanne koskee sekä tarvittavat toimet, joihin asianomaisten kuluttajien on ryhdyttävä, mukaan lukien tarvittavien todisteiden säilyttäminen, jotta kuluttaja voi hyötyä tässä direktiivissä säädetyistä kieltotoimenpiteistä, hyvitystoimenpiteistä tai hyväksytyistä sovintoratkaisuista. Tällaista tietoa olisi annettava riittävästi ja oikeassa suhteessa tapauksen olosuhteisiin nähden.
- (59) Rajoittamatta oikeudellisten yksiköiden velvoitetta toimittaa tietoja, kuluttajille, joita vireillä oleva hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne koskee, olisi tiedotettava tällaisesta edustajakanteesta, jotta he voisivat nimenomaisesti tai ilman eri toimenpiteitä ilmoittaa haluavansa tulla edustetuiksi edustajakanteessa. Jäsenvaltioiden olisi mahdollistettava tämä vahvistamalla asianmukaisia sääntöjä, jotka koskevat edustajakanteista tiedottamista kuluttajille. Olisi oltava jäsenvaltioiden asia päättää siitä, kenen olisi vastattava kyseisestä tiedottamisesta.
- (60) Kuluttajille olisi myös tiedotettava lainvoimaisista päätöksistä, joissa määrätään kieltotoimenpiteistä, hyvitystoimenpiteistä tai hyväksytyistä sovintoratkaisuista, ja heille olisi annettava tieto siitä, mitä oikeuksia heillä on sen jälkeen kun oikeudenloukkaus on vahvistettu ja mitä kuluttajien, joita edustajakanne koskee, on myöhemmin tehtävä erityisesti hyvityksen saamiseksi. Maineriskit, jotka liittyvät siihen, että tieto oikeudenloukkauksista leviää, ovat tärkeä tekijä, joka voi estää elinkeinonharjoittajia loukkaamasta kuluttajien oikeuksia.
- (61) Jotta tiedottamisella olisi vaikutusta, vireillä olevista ja päätökseen saatetuista edustajakanteista olisi annettava tietoa riittävästi ja oikeassa suhteessa tapauksen olosuhteisiin. Tällaiset tiedot voitaisiin antaa esimerkiksi oikeutetun yksikön tai elinkeinonharjoittajan verkkosivustolla, kansallisissa sähköisissä tietokannoissa, sosiaalisessa mediassa, verkossa toimivilla markkinapaikoilla tai suosituissa sanomalehdissä, pelkästään sähköisesti julkaistavat sanomalehdet mukaan lukien. Jos mahdollista ja aiheellista, tiedot olisi annettava kuluttajille henkilökohtaisesti joko sähköpostiviestillä tai paperimuotoisella kirjeellä. Vammaisille henkilöille tällaiset tiedot olisi pyydytässä annettava esteettömässä muodossa.
- (62) Olisi oltava sääntöjä rikkoneen elinkeinonharjoittajan vastuulla tiedottaa omalla kustannuksellaan kaikille kuluttajille, joita edustajakanne koskee, lopullisista kielto- ja hyvitystoimenpiteistä. Elinkeinonharjoittajan olisi tiedotettava kuluttajille myös sovintoratkaisuista, jotka tuomioistuin tai hallintoviranomainen on hyväksynyt. Jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tällainen velvoite riippuisi oikeutetun yksikön tekemästä pyynnöstä. Jos kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeutettu yksikkö tai tuomioistuin taikka hallintoviranomainen tiedottaa lainvoimaisista päätöksistä ja hyväksytyistä sovintoratkaisuista kuluttajille, joita edustajakanne koskee, elinkeinonharjoittajaa ei olisi vaadittava tiedottamaan niistä toistamiseen. Oikeutetun yksikön olisi tiedotettava asianomaisille kuluttajille lainvoimaisista päätöksistä, jotka koskevat hyvitystoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden tutkimatta jättämistä tai hylkäämistä.
- (63) Jäsenvaltioiden olisi voitava perustaa verkkosivustojen kautta julkisesti saatavilla olevia kansallisia sähköisiä tietokantoja, joissa annetaan tiedot oikeutetuista yksiköistä, jotka on nimetty etukäteen kotimaisten ja rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten, ja yleisiä tietoja vireillä olevista ja päätökseen saatetuista edustajakanteista.
- (64) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikki asianosaiset voivat käyttää todisteena minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen lainvoimaista päätöstä, joka koskee kuluttajien yhteisille eduille haittaa aiheuttavan oikeudenloukkauksen olemassaoloa, minkä tahansa muun sellaisen kanteen yhteydessä, jolla haetaan hyvitystoimenpiteitä kyseisten jäsenvaltioiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa samaa elinkeinonharjoittajaa vastaan saman menettelyn perusteella. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja vapaan todistusharkinnan mukaisesti tämä ei saisi rajoittaa todistusharkintaa koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.

- (65) Vanhentumisajat keskeytyvät tavallisesti, kun kante nostetaan. Kieltotoimenpiteitä koskevilla kanteilla ei kuitenkaan välttämättä ole lykkäävää vaikutusta samasta oikeudenloukkauksesta mahdollisesti aiheutuviin myöhempiin hyvitystoimenpiteisiin. Jäsenvaltioiden olisi näin ollen varmistettava, että käsiteltävänä oleva kieltotoimenpiteitä koskeva edustajakanne lykkää tai keskeyttää sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita edustajakanne koskee, jotta kyseisiä kuluttajia ei estetä nostamasta myöhemmin väitettyyn oikeudenloukkaukseen liittyvää hyvitystoimenpiteitä koskevaa kantetta siksi, että vanhentumisajat olisivat umpeutuneet kieltotoimenpiteitä koskevan edustajakanteen käsittelyn aikana, riippumatta siitä, toimivatko he omissa nimissään vai edustaako heitä oikeutettu yksikkö. Kun oikeutettu yksikkö nostaa kieltotoimenpidettä koskevan edustajakanteen, sen olisi riittävän selvästi määriteltävä niiden kuluttajien ryhmä, joiden etuja väitetty oikeudenloukkaus koskee, joilla voisi mahdollisesti olla kyseisestä oikeudenloukkauksesta aiheutuva vaatimus ja joihin vanhentumisaikojen umpeutuminen kyseisen edustajakanteen käsittelyn aikana saattaisi vaikuttaa. Selkeyden vuoksi olisi todettava, että myös käsiteltävänä olevan hyvitystoimenpidettä koskevan edustajakanteen olisi lykättävä tai keskeytettävä sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita kyseinen edustajakanne koskee.
- (66) Oikeusvarmuuden turvaamiseksi tämän direktiivin mukaisesti määräytyviä vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisä olisi sovellettava vain hyvitysvaatimuksiin, jotka perustuvat 25 päivänä kesäkuuta 2023 tai sen jälkeen tapahtuneisiin oikeudenloukkauksiin. Tämä ei saisi estää vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisä koskevien kansallisten säännösten, joita sovellettiin ennen 25 päivää kesäkuuta 2023, soveltamista hyvitysvaatumuksiin, jotka perustuvat ennen kyseistä päivää tapahtuneisiin oikeudenloukkauksiin.
- (67) Kieltotoimenpiteitä koskevat edustajakanteet olisi käsiteltävä tarkoituksenmukaista menettelyä noudattaen. Jos oikeudenloukkaus ei ole vielä lakannut, nopean käsittelyn tarve saattaa olla suurempi. Väliaikaisia kieltotoimenpiteitä koskevat edustajakanteet olisi tarvittaessa käsiteltävä summaarisessa menettelyssä, jotta oikeudenloukkauksesta ei aiheutuisi haittaa tai lisähaittaa.
- (68) Todisteet ovat tärkeitä, kun selvitetään, onko kieltotoimenpiteitä tai hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne perusteltu. Elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisille suhteille on kuitenkin luonteenomaista, että tiedot jakautuvat usein epätasaisesti, ja tarvittavat todisteet voivat olla yksinomaan elinkeinonharjoittajan hallussa, jolloin ne ovat oikeutetun yksikön ulottumattomissa. Oikeutetuilla yksiköillä olisi siksi oltava oikeus pyytää tuomioistuimelta tai hallintoviranomaiselta, että tämä määräisi elinkeinonharjoittajan esittämään todisteet, joilla on merkitystä kanteen kannalta. Toisaalta kun otetaan huomioon oikeuskeinojen tasapuolisuuden periaate, elinkeinonharjoittajalla olisi oltava samanlainen oikeus pyytää todisteita, jotka ovat oikeutetun yksikön valvonnassa. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen, jossa edustajakanne nostetaan, olisi arvioitava huolellisesti kansallisen prosessioikeuden mukaisesti todisteiden esittämismääräysten tarvetta, soveltamisalaa ja oikeasuhteisuutta ottaen huomioon kolmansien osapuolten oikeutettujen etujen suojaamisen sekä sovellettavat unionin ja kansalliset salassapitosäännöt.
- (69) Jotta varmistettaisiin, että edustajakanteet ovat vaikuttavia, sääntöjä rikkoneille elinkeinonharjoittajille olisi määrättävä tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia seuraamuksia, jos ne eivät noudata tai kieltäytyvät noudattamasta kieltotoimenpidettä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kyseiset seuraamukset voivat olla sakkoja, esimerkiksi ehdollisia sakkoja tai uhkasakkoja. Olisi myös säädettävä seuraamuksista, joita määrätään, jos elinkeinonharjoittaja ei noudata tai kieltäytyy noudattamasta määräystä tiedottaa lainvoimaisista päätöksistä tai sovintoratkaisuista kuluttajille, joita kante koskee, taikka elinkeinonharjoittaja jättää esittämättä todisteita tai kieltäytyy niiden esittämisestä. Kieltäydyttäessä noudattamasta määräystä esittää todisteet olisi voitava soveltaa myös muita seuraamustyyppjä, kuten menettelyllisiä toimenpiteitä.
- (70) Koska edustajakanteilla edistetään yleistä etua suojaamalla kuluttajien yhteisiä etuja, jäsenvaltioiden olisi pidettävä käytössä tai toteutettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että menettelyihin liittyvät kulut eivät estä oikeutettuja yksiköitä nostamasta tämän direktiivin mukaisia edustajakanteita. Tällaisia toimenpiteitä voisivat olla tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten maksujen alentaminen, tarvittaessa oikeusavun myöntäminen oikeutetuille yksiköille tai julkisen rahoituksen tarjoaminen oikeutetuille yksiköille edustajakanteiden nostamista varten, mukaan lukien rakenteellinen tuki tai muut tukikeinot. Jäsenvaltioita ei kuitenkaan saisi velvoittaa rahoittamaan edustajakanteita.
- (71) Eri jäsenvaltioiden oikeutettujen yksiköiden yhteistyö ja tietojenvaihto ovat osoittautuneet hyödyllisiksi puuttuttaessa erityisesti rajat ylittäviin oikeudenloukkauksiin. Valmiuksien kehittämistä ja yhteistyötä on tarpeellista jatkaa, ja ne olisi laajennettava koskemaan useampia oikeutettuja yksiköitä kaikkialla unionissa, jotta voidaan lisätä rajat ylittävien edustajakanteiden hyödyntämistä.

- (72) Tämän direktiivin arviointia varten jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle tämän direktiivin mukaisesti nostettuja edustajakanteita koskevat tiedot. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava tiedot niiden tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten päätökseen saattamien edustajakanteiden määrästä ja tyypistä. Lisäksi olisi toimitettava tiedot edustajakanteiden lopputuloksista kuten siitä, onko ne otettu tutkittaviksi ja ovatko ne menestyneet tai onko niiden lopputuloksena ollut hyväksytyt sovintoratkaisu. Jotta voitaisiin keventää jäsenvaltioiden hallinnollista taakkaa kyseisten velvoitteiden täyttämässä, erityisesti kieltotoimenpiteiden osalta olisi katsottava riittäväksi, että komissiolle toimitetaan yleisen tason tietoja oikeudenloukkausten tyypeistä ja asianosaisista. Asianosaisten osalta olisi esimerkiksi katsottava riittäväksi ilmoittaa komissiolle siitä, oliko oikeutettu yksikkö kuluttajajärjestö tai julkinen elin ja mikä on ollut elinkeinonharjoittajan toimiala, esimerkiksi rahoituspalvelut. Jäsenvaltioiden olisi voitava vaihtoehtoisesti toimittaa komissiolle jäljennökset asiaankuuluvista päätöksistä tai sovintoratkaisuista. Tietoja niiden kuluttajien henkilöllisyydestä, joita edustajakanteet koskevat, ei saisi toimittaa.
- (73) Komission olisi laadittava kertomus, jossa arvioidaan, voitaisiinko rajat ylittäviä edustajakanteita käsitellä parhaiten unionin tasolla perustamalla Euroopan oikeusasiamies kiello- ja hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita varten; kertomukseen olisi liitettävä tarvittaessa lainsäädäntöehdotus.
- (74) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tätä direktiiviä olisi näin ollen tulkittava ja sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti, mukaan lukien vaatimukset, jotka koskevat oikeutta tehokkaihin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin sekä oikeutta puolustukseen.
- (75) Ympäristölainsäädännön osalta tässä direktiivissä otetaan huomioon tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tehty YK:n Euroopan talouskomission yleissopimus (Århusin yleissopimus).
- (76) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli varmistaa, että kaikissa jäsenvaltioissa on käytettävissä edustajakannejärjestelmä, jolla suojataan kuluttajien yhteisiä etuja, jotta voidaan varmistaa kuluttajansuojan korkea taso ja myötävaikuttaa sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan, vaan ne voidaan oikeudenloukkausten rajatyöttävien vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (77) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman⁽⁹⁾ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjällä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (78) On aiheellista vahvistaa säännöt tämän direktiivin ajallisesta soveltamisesta.
- (79) Direktiivi 2009/22/EY olisi sen vuoksi kumottava,

⁽⁹⁾ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde ja tarkoitus

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt sen varmistamiseksi, että kaikissa jäsenvaltioissa on käytettävissä edustajakanejärjestelmä, jolla suojataan kuluttajien yhteisiä etuja, ja samalla säädetään asianmukaisista takeista perusteettomien oikeudenkäyntien välttämiseksi. Tämän direktiivin tarkoituksena on kuluttajansuojan korkea taso saavuttamalla myötävaikuttaa sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan lähentämällä edustajakanteita koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjä osia. Tätä varten tämän direktiivin tavoitteena on myös parantaa kuluttajien oikeussuojan saatavuutta.
2. Tällä direktiivillä ei estetä jäsenvaltioita antamasta tai pitämästä voimassa menettelyllisiä keinoja kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi kansallisella tasolla. Jäsenvaltioiden on kuitenkin varmistettava, että ainakin yksi menettelymekanismi, jonka avulla oikeutetut yksiköt voivat nostaa sekä kielto- että hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita, on tämän direktiivin mukainen. Tämän direktiivin täytäntöönpano ei saa olla perusteena kuluttajansuojan heikentämiselle liitteessä I lueteltujen säädösten soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.
3. Oikeutetuilla yksiköillä on vapaus valita mikä tahansa menettelyllinen keino, joka on niiden käytettävissä unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan elinkeinonharjoittajia vastaan nostettaviin edustajakanteisiin, jotka perustuvat siihen, että elinkeinonharjoittajat ovat rikkoneet liitteessä I tarkoitettuja unionin oikeuden säännöksiä, mukaan lukien säännökset sellaisina kuin ne ovat saatettuina osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja kyseiset rikkomiset aiheuttavat haittaa tai saattavat aiheuttaa haittaa kuluttajien yhteisille eduille. Tällä direktiivillä ei rajoiteta liitteessä I tarkoitettua unionin lainsäädännön säännösten soveltamista. Sitä sovelletaan kotimaisiin ja rajat ylittäviin oikeudenloukkauksiin, myös silloin, kun kyseiset oikeudenloukkaukset lakkasivat ennen edustajakanteen nostamista tai silloin, kun kyseiset oikeudenloukkaukset lakkasivat ennen edustajakanteen vireilläolon päättymistä.
2. Tällä direktiivillä ei vaikuteta unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä oleviin sääntöihin, joissa kuluttajien käytettäväksi on asetettu sopimukseen perustuvia tai sopimukseen perustumattomia oikeussuojakeinoja 1 kohdassa tarkoitettujen oikeudenloukkausten varalta.
3. Tällä direktiivillä ei rajoiteta niiden unionin sääntöjen soveltamista, jotka koskevat kansainvälistä yksityisoikeutta, erityisesti tuomioistuimen toimivaltaa ja siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa sekä sopimusveloitteisiin ja sopimukseen perustumattomiin veloitteisiin sovellettavaa lakia koskevia sääntöjä.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'kuluttajalla' luonnollista henkilöä, joka toimii sellaisessa tarkoituksessa, joka ei liity hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;
- 2) 'elinkeinonharjoittajalla' luonnollista henkilöä tai yksityisessä tai julkisessa omistuksessa olevaa oikeushenkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka kuuluu kyseisen henkilön elinkeino- tai ammattitoimintaan, mukaan luettuna kyseisen henkilön nimissä tai puolesta toimiva muu henkilö;
- 3) 'kuluttajien yhteisillä eduilla' kuluttajien yleistä etua ja erityisesti hyvitystoimenpiteiden yhteydessä tietyn kuluttajaryhmän etuja;

- 4) 'oikeutetulla yksiköllä' mitä tahansa kuluttajien etuja edustavaa järjestöä tai julkista elintä, jonka jäsenvaltio on nimennyt tämän direktiivin mukaisesti oikeutetuksi nostamaan edustajakanteita;
- 5) 'edustajakanteella' kannetta, jonka avulla suojataan kuluttajien yhteisiä etuja ja jonka on nostanut kuluttajien puolesta kantajana toimiva oikeutettu yksikkö kieltotoimenpiteen, hyvitystoimenpiteen tai molempien hakemiseksi;
- 6) 'kotimaisella edustajakanteella' edustajakannetta, jonka oikeutettu yksikkö on nostanut siinä jäsenvaltiossa, jossa oikeutettu yksikkö oli nimetty;
- 7) 'rajat ylittävällä edustajakanteella' edustajakannetta, jonka oikeutettu yksikkö on nostanut muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa oikeutettu yksikkö oli nimetty;
- 8) 'menettelyllä' elinkeinonharjoittajan tekoa tai laiminlyöntiä;
- 9) 'lainvoimaisella päätöksellä' jäsenvaltion tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen päätöstä, johon ei voida tai ei enää voida hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakekeinoin;
- 10) 'hyvitystoimenpiteellä' toimenpidettä, joka velvoittaa elinkeinonharjoittajan tarjoamaan kuluttajille, joita kanne koskee, hyvitystä esimerkiksi maksamalla vahingonkorvausta, korjaamalla tai vaihtamalla tavara, alentamalla hintaa, purkamalla sopimuksen tai palauttamalla maksetun kauppahinnan tarpeen mukaan ja unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2 LUKU

EDUSTAJAKANTEET

4 artikla

Oikeutetut yksiköt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt, jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet edustajakanteiden nostamista varten, voivat nostaa tässä direktiivissä säädettyjä edustajakanteita.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksiköt, erityisesti kuluttajajärjestöt, mukaan lukien useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa olevia jäseniä edustavat kuluttajajärjestöt, voivat tulla nimetyiksi oikeutetuiksi yksiköiksi kotimaisten edustajakanteiden tai rajat ylittävien edustajakanteiden taikka molempien nostamista varten.
3. Jäsenvaltioiden on nimettävä 2 kohdassa tarkoitettu yksikkö, joka on tehnyt pyynnön nimeämisestä oikeutetuksi yksiköksi rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten, jos kyseinen yksikkö täyttää kaikki seuraavat vaatimukset:
 - a) yksikkö on oikeushenkilö, joka on perustettu sen nimeävän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja se pystyy osoittamaan, että sillä on ollut tosiasiallista julkista toimintaa kuluttajien etujen suojaamisen alalla vähintään 12 kuukautta ennen sen nimeämispyyntöä;
 - b) sillä on sääntömääräisen tarkoituksensa mukaisesti oikeutettu intressi suojata kuluttajien etuja liitteessä I tarkoitetuissa unionin oikeuden säännöksissä säädetyllä tavalla;
 - c) se on voittoa tavoittelematon;
 - d) se ei ole maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena eikä sitä ole todettu maksukyvyttömäksi;
 - e) se on riippumaton eivätkä siihen vaikuta henkilöt, jotka eivät ole kuluttajia, erityisesti elinkeinonharjoittajat, joilla on edustajakanteen nostamiseen liittyvä taloudellinen intressi, myös kolmansilta osapuolilta saatavan rahoituksen tapauksessa, ja sillä on tätä varten käytössään menettelyjä, joilla estetään tällainen vaikuttaminen samoin kuin asianomaisen yksikön, sen rahoittajien ja kuluttajien etujen väliset eturistiriidat;
 - f) se asettaa julkisesti saataville selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä asianmukaisella tavalla, erityisesti verkkosivustollaan, tiedot, jotka osoittavat, että yksikkö täyttää a–e alakohdassa luetellut vaatimukset, ja tiedot rahoituksensa lähteistä yleisellä tasolla, organisaatio-, hallinto- ja jäsenyysrakenteestaan, sääntömääräisestä tarkoituksestaan ja toiminnastaan.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vaatimukset, joita ne käyttävät nimetäkseen yksikön kotimaisten edustajakanteiden nostamiseen oikeutetuksi yksiköksi, ovat johdonmukaisia tässä direktiivissä asetettujen tavoitteiden kanssa, jotta tällaiset edustajakanteet toimivat tehokkaasti ja vaikuttavasti.
5. Jäsenvaltiot voivat päättää, että 3 kohdassa lueteltuja vaatimuksia sovelletaan myös kotimaisten edustajakanteiden nostamiseen oikeutettujen yksikköjen nimeämiseen.

6. Jäsenvaltiot voivat nimetä yksikön oikeutetuksi yksiköksi kyseisen yksikön pyynnöstä tapauskohtaisesti tietyn kotimaisen edustajakanteen nostamista varten, jos se täyttää kansallisessa lainsäädännössä säädetyt oikeutetun yksikön nimeämistä koskevat vaatimukset.

7. Sen estämättä, mitä 3 ja 4 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat nimetä julkisia elimiä edustajakanteiden nostamiseen oikeutetuksi yksiköiksi. Jäsenvaltiot voivat säätää, että julkiset elimet, jotka on jo nimetty direktiivin 2009/22/EY 3 artiklassa tarkoitetuksi oikeutetuksi yksiköiksi, pysyvät oikeutetuksi yksiköiksi nimettyinä tätä direktiiviä sovellettaessa.

5 artikla

Oikeutettuja yksiköitä koskevat tiedot ja niiden seuranta

1. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle luettelo rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten etukäteen nimeämistään oikeutetuista yksiköistä, mukaan lukien kyseisten oikeutettujen yksiköiden nimi ja sääntömääräinen tarkoitus, viimeistään 26 päivänä joulukuuta 2023. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle aina, kun kyseiseen luetteloon tehdään muutoksia. Jäsenvaltioiden on asetettava kyseinen luettelo julkisesti saataville.

Komissio laatii luettelon kyseisistä oikeutetuista yksiköistä ja asettaa sen julkisesti saataville. Komissio päivittää luettelon aina, kun komissiolle ilmoitetaan muutoksista jäsenvaltioiden oikeutettujen yksiköiden luetteloon.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot oikeutetuista yksiköistä, jotka jäsenvaltiot ovat etukäteen nimenneet kotimaisten edustajakanteiden nostamista varten, asetetaan julkisesti saataville.

3. Jäsenvaltioiden on arvioitava vähintään joka viides vuosi sitä, täyttävätkö oikeutetut yksiköt edelleen 4 artiklan 3 kohdassa luetellut vaatimukset. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutettu yksikkö menettää asemansa, jos se ei enää täytä yhtä tai useampaa vaatimusta.

4. Jos jäsenvaltio tai komissio asettaa kyseenalaiseksi, täyttääkö oikeutettu yksikkö 4 artiklan 3 kohdassa luetellut vaatimukset, jäsenvaltion, joka on nimennyt kyseisen oikeutetun yksikön, on tutkittava asia. Tarvittaessa jäsenvaltioiden on peruutettava kyseisen oikeutetun yksikön nimeäminen, jos se ei enää täytä yhtä tai useampaa vaatimusta. Edustajakanteessa vastaajana olevalla elinkeinonharjoittajalla on oltava mahdollisuus asettaa tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa perustellusti kyseenalaiseksi, täyttääkö oikeutettu yksikkö 4 artiklan 3 kohdassa luetellut vaatimukset.

5. Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallisia yhteyspisteitä 4 kohdassa tarkoitettuja tilanteita varten ja ilmoitettava kyseisten yhteyspisteiden nimet ja yhteystiedot komissiolle. Komissio laatii luettelon kyseisistä yhteyspisteistä ja asettaa sen jäsenvaltioiden saataville.

6 artikla

Rajat ylittävien edustajakanteiden nostaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jossakin toisessa jäsenvaltiossa rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten etukäteen nimetyt oikeutetut yksiköt voivat nostaa tällaisia edustajakanteita niiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu väitetty unionin oikeuden rikkominen vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa kuluttajiin eri jäsenvaltioissa, useat oikeutetut yksiköt eri jäsenvaltioista voivat nostaa edustajakanteen jäsenvaltion tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi eri jäsenvaltioissa.

3. Tuomioistuinten ja hallintoviranomaisten on hyväksyttävä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luettelo osoitukseksi oikeutetun yksikön oikeudesta nostaa rajat ylittävä edustajakanne, mikä ei kuitenkaan rajoita asiaa käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen oikeutta tutkia, onko oikeutetulla yksiköllä sääntömääräisen tarkoituksensa perusteella oikeus ryhtyä toimiin tietyssä tapauksessa.

*7 artikla***Edustajakanteet**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 4 artiklan mukaisesti nimetyt oikeutetut yksiköt voivat nostaa niiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa tässä direktiivissä säädettyjä edustajakanteita.
2. Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen, sen on toimitettava tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle riittävät tiedot kuluttajista, joita edustajakanne koskee.
3. Tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten on arvioitava, voidaanko yksittäinen edustajakanne ottaa tutkittavaksi tämän direktiivin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat hakea ainakin seuraavia toimenpiteitä:
 - a) kieltotoimenpiteet;
 - b) hyvitystoimenpiteet.
5. Jäsenvaltiot voivat sallia oikeutettujen yksiköiden hakea tarvittaessa 4 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä samalla edustajakanteella. Jäsenvaltiot voivat säätää, että kyseiset toimenpiteet sisällytetään samaan päätökseen.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt edustavat kuluttajien etuja edustajakanteissa ja että kyseisillä oikeutetuilla yksiköillä on käsittelyssä kantajan oikeudet ja velvollisuudet. Kuluttajien, joita edustajakanne koskee, on voitava hyötyä 4 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuimet tai hallintoviranomaiset voivat hylätä ilmeisen perusteettomat kanteet mahdollisimman varhaisessa käsittelyvaiheessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

*8 artikla***Kieltotoimenpiteet**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 7 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kieltotoimenpiteiden käyttöä seuraavassa muodossa:
 - a) väliaikainen toimenpide, jolla lopetetaan menettely tai tarvittaessa kielletään menettely, jos kyseisen menettelyn on katsottu muodostavan 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua oikeudenloukkauksen;
 - b) lopullinen toimenpide, jolla lopetetaan menettely tai tarvittaessa kielletään menettely, jos kyseisen menettelyn on katsottu muodostavan 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua oikeudenloukkauksen.
2. Jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen voi sisältyä
 - a) toimenpide, jolla vahvistetaan, että menettely muodostaa 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua oikeudenloukkauksen; ja
 - b) velvollisuus julkaista toimenpidettä koskeva päätös kokonaan tai osittain tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen asianmukaiseksi katsomassa muodossa tai velvollisuus julkaista oikaisuilmoitus.
3. Jotta oikeutettu yksikkö voi hakea kieltotoimenpidettä, yksittäisiltä kuluttajilta ei saa edellyttää sen ilmaisemista, haluavatko he, että kyseinen oikeutettu yksikkö edustaa heitä. Oikeutetulta yksiköltä ei saa edellyttää näytön esittämistä
 - a) niille yksittäisille kuluttajille aiheutuneesta todellisesta vahingosta, joita 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu oikeudenloukkaus koskee; tai
 - b) elinkeinonharjoittajan tahallisuudesta tai huolimattomuudesta.
4. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön säännöksiä kansallisessa lainsäädännössään tai pitää voimassa kansallisen lainsäädännön säännöksiä, joiden mukaan oikeutettu yksikkö voi hakea 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä vasta, kun se on aloittanut neuvottelut asianomaisen elinkeinonharjoittajan kanssa tarkoituksena saada kyseinen elinkeinonharjoittaja lopettamaan 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu oikeudenloukkaus. Jos elinkeinonharjoittaja ei kahden viikon kuluessa neuvottelupyynnön vastaanottamisesta lopeta oikeudenloukkausta, oikeutettu yksikkö voi viivytyksellä nostaa kieltotoimenpidettä koskevan edustajakanteen.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tällaiset kansallisen lainsäädännön säännökset. Komissio varmistaa, että kyseiset tiedot ovat julkisesti saatavilla.

9 artikla

Hyvitystoimenpiteet

1. Hyvitystoimenpiteellä elinkeinonharjoittaja on veloitettava tarjoamaan kuluttajille, joita kanne koskee, hyvitystä esimerkiksi maksamalla vahingonkorvausta, korjaamalla tai vaihtamalla tavara, alentamalla hintaa, purkamalla sopimuksen tai palauttamalla maksetun kauppahinnan tarpeen mukaan ja unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt siitä, miten ja missä vaiheessa hyvitystoimenpiteitä koskevaa edustajakannetta yksittäiset kuluttajat, joita kyseinen edustajakanne koskee, voivat asianmukaisen aikarajan puiteissa ja sen jälkeen kun kyseinen edustajakanne on nostettu, nimenomaisesti tai hiljaisesti ilmaista, haluavatko he, että oikeutettu yksikkö edustaa heitä kyseisessä edustajakanteessa ja että edustajakanteen lopputulos sitoo heitä.
3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksittäisten kuluttajien, joiden tavanomainen asuinpaikka ei ole sen tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen jäsenvaltiossa, jossa edustajakanne on nostettu, on nimenomaisesti ilmaista haluavansa tulla edustetuiksi kyseisessä edustajakanteessa, jotta kyseisen edustajakanteen lopputulos sitoisi kyseisiä kuluttajia.
4. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt varmistaakseen, että kuluttajat, jotka ovat nimenomaisesti tai hiljaisesti ilmaisseet haluavansa tulla edustetuiksi edustajakanteessa, eivät voi olla edustettuina muissa edustajakanteissa, jotka koskevat samaa asiaa ja joissa vastaajana on sama elinkeinonharjoittaja, ja etteivät he voi erikseen nostaa kanteita, jotka koskevat samaa asiaa ja joissa vastaajana on sama elinkeinonharjoittaja. Jäsenvaltioiden on myös vahvistettava säännöt sen varmistamiseksi, että kuluttajat eivät saa korvausta useammin kuin kerran samasta asiasta samaa elinkeinonharjoittajaa vastaan.
5. Jos hyvitystoimenpiteessä ei eritellä yksittäisiä kuluttajia, joilla on oikeus hyötyä hyvitystoimenpiteellä määrätystä hyvityksistä, siinä on vähintään kuvailtava niiden kuluttajien ryhmä, joilla on oikeus hyötyä kyseisistä hyvityksistä.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyvitystoimenpide oikeuttaa kuluttajat saamaan kyseisen hyvitystoimenpiteen tarjoamat hyvitykset tarvitsematta nostaa erillistä kannaetta.
7. Jäsenvaltioiden on vahvistettava tai pidettävä voimassa säännöt, jotka koskevat määräaikoja, joiden mukaisesti yksittäiset kuluttajat voivat hyötyä hyvitystoimenpiteistä. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä sellaisten jäljellä olevien hyvityksiksi tarkoitettujen varojen kohteesta, joita ei peritä asetetuissa määräajoissa.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat nostaa hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita ilman, että tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on tarvinnut aikaisemmin vahvistaa 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu oikeudenloukkaus erillisessä menettelyssä.
9. Edustajakanteen johdosta toteutetuilla hyvitystoimenpiteillä määrätty hyvitykset eivät vaikuta muiden unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuluttajien saatavilla oleviin hyvityksiin, joita kyseinen edustajakanne ei koskenut.

10 artikla

Hyvitystoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden rahoitus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen rahoittajana on kolmas osapuoli, sikäli kuin se on kansallisen lainsäädännön mukaisesti sallittua, eturistiriidat estetään ja että sellaisten kolmansien osapuolien rahoitus, joilla on taloudellinen intressi hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen nostamiseen tai lopputulokseen, ei suuntaa edustajakannetta pois kuluttajien yhteisten etujen suojaamisesta.
2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että
 - a) kolmas osapuoli ei vaikuta epäasianmukaisesti päätöksiin, joita oikeutetut yksiköt tekevät edustajakanteen yhteydessä, mukaan lukien sovintoratkaisuja koskevat päätökset, kuluttajien, joita edustajakanne koskee, yhteisten etujen kannalta haitallisella tavalla;

- b) edustajakannetta ei nosteta sellaista vastaajaa vastaan, joka on rahoittajan kilpailija, tai sellaista vastaajaa vastaan, josta rahoittaja on riippuvainen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita käsittelevillä tuomioistuimilla tai hallintoviranomaisilla on oikeus arvioida, noudatetaanko 1 ja 2 kohtaa tapauksissa, joissa tällaisen noudattamisen suhteen ilmenee perusteltuja epäilyjä. Tätä varten oikeutettujen yksiköiden on luovutettava tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle rahoitus selvitys, jossa luetellaan edustajakanteen tueksi käytettyjen varojen lähteet.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuimilla tai hallintoviranomaisilla on 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi oikeus toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä, esimerkiksi vaatia, että oikeutettu yksikkö kieltäytyy asiaankuuluvasta rahoituksesta tai muuttaa sitä, ja tarvittaessa evätä oikeutetun yksikön kanneoikeus tiettyssä edustajakanteessa. Jos oikeutetun yksikön kanneoikeus evätään tiettyssä edustajakanteessa, tämä ei saa vaikuttaa niiden kuluttajien oikeuksiin, joita kyseinen edustajakanne koskee.

11 artikla

Hyvitystä koskevat sovintoratkaisut

1. Sovintoratkaisujen hyväksymistä varten jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyvitystoimenpidettä koskevassa edustajakanteessa
- a) oikeutettu yksikkö ja elinkeinonharjoittaja voivat yhdessä ehdottaa tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle sovintoratkaisua, joka koskee hyvityksen antamista kuluttajille, joita edustajakanne koskee; tai
- b) tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi oikeutettua yksikköä ja elinkeinonharjoittajaa kuultuaan kehottaa oikeutettua yksikköä ja elinkeinonharjoittajaa pyrkimään hyvitystä koskevaan sovintoratkaisuun kohtuullisen määräajan kuluessa.
2. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on tarkastettava 1 kohdassa tarkoitetut sovintoratkaisut. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on arvioitava, onko sen kieltäydyttävä hyväksymästä sovintoratkaisu, joka on kansallisen lainsäädännön pakottavien säännösten vastainen tai joka sisältää ehtoja, joita ei voida panna täytäntöön, kun otetaan huomioon kaikkien asianosaisten ja erityisesti kuluttajien, joita sovintoratkaisu koskee, oikeudet ja edut. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi kieltäytyä hyväksymästä sovintoratkaisua sillä perusteella, että sovintoratkaisu on epäoikeudenmukainen.
3. Jos tuomioistuin tai hallintoviranomainen ei hyväksy sovintoratkaisua, sen on jatkettava asianomaisen edustajakanteen käsittelyä.
4. Hyväksytyjen sovintoratkaisujen on oltava oikeutettua yksikköä, elinkeinonharjoittajaa ja yksittäisiä kuluttajia, joita sovintoratkaisu koskee, sitovia.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joissa yksittäisille kuluttajille, joita edustajakanne ja myöhempi sovintoratkaisu koskevat, annetaan mahdollisuus hyväksyä tai hylätä 1 kohdassa tarkoitettujen sovintoratkaisujen sitovuus omalta osaltaan.

5. Hyvityksellä, joka on saatu 2 kohdan mukaisen hyväksytyyn sovintoratkaisun nojalla, ei ole vaikutusta muihin unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuluttajien saatavilla oleviin hyvityksiin, joita kyseinen sovintoratkaisu ei koskenut.

12 artikla

Hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen kulujen jakaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyvitystoimenpiteitä koskevissa edustajakanteissa hävinnyt asianosainen veloitetaan korvaamaan voitaneen asianomaisen oikeudenkäyntikulut noudattaen tuomioistuinmenettelyihin yleisesti sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä edellytyksiä ja poikkeuksia.
2. Yksittäiset kuluttajat, joita hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne koskee, eivät saa joutua maksamaan oikeudenkäyntikulua.
3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, yksittäinen kuluttaja, jota hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne koskee, voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa määrätä korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jotka aiheutuivat kyseisen yksittäisen kuluttajan tahallisesta tai tuottamuksellisesta toiminnasta.

*13 artikla***Edustajakanteita koskeva tiedottaminen**

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt, joilla varmistetaan, että oikeutetut yksiköt antavat, erityisesti verkkosivustollaan, tietoja
 - a) edustajakanteista, joita ne ovat päättäneet nostaa tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa;
 - b) tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa nostamiensa edustajakanteiden käsittelyn vaiheesta; sekä
 - c) edellä a ja b alakohdassa tarkoitettujen edustajakanteiden lopputuloksista.
2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt, joilla varmistetaan, että kuluttajille, joita vireillä oleva hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne koskee, annetaan tietoja edustajakanteesta riittävän ajoissa ja asianmukaisin keinoin, jotta kyseiset kuluttajat voivat nimenomaisesti tai hiljaisesti ilmaista haluavansa tulla edustetuiksi kyseisessä edustajakanteessa 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja rajoittamatta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on vaadittava elinkeinonharjoittajaa tiedottamaan elinkeinonharjoittajan kustannuksella kuluttajille, joita edustajakanne koskee, lainvoimaisista päätöksistä, joissa on määrätty 7 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä ja mahdollisista 11 artiklassa tarkoitetuista hyväksytyistä sovintoratkaisuista, tapauksen olosuhteisiin soveltuvin keinoin ja tiettyjen määräaikojen kuluessa, mukaan lukien tarvittaessa tietojen antaminen henkilökohtaisesti kaikille kuluttajille, joita kanne koskee. Tätä velvoitetta ei saa soveltaa, jos asianomaisille kuluttajille ilmoitetaan lainvoimaisesta päätöksestä tai hyväksytyistä sovintoratkaisusta muulla tavoin.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden nojalla elinkeinonharjoittajan vaaditaan antamaan tällaiset tiedot kuluttajille vain, jos oikeutettu yksikkö on sitä pyytänyt.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuja tiedottamista koskevia vaatimuksia on sovellettava soveltuvin osin oikeutettuihin yksiköihin sellaisten lainvoimaisten päätösten osalta, jotka koskevat hyvitystoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden tutkimatta jättämistä tai hylkäämistä.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että voittanut asianosainen voi 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti periä takaisin kulut, jotka liittyvät kuluttajille tiedottamiseen edustajakanteen yhteydessä.

*14 artikla***Sähköiset tietokannat**

1. Jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisia sähköisiä tietokantoja, jotka ovat julkisesti saatavilla verkkosivustojen kautta ja joissa annetaan tietoja kotimaisten ja rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten etukäteen nimetyistä oikeutetuista yksiköistä ja yleisiä tietoja vireillä olevista ja päätökseen saatetuista edustajakanteista.
2. Jos jäsenvaltio perustaa 1 kohdassa tarkoitettun sähköisen tietokannan, sen on ilmoitettava komissiolle internetosoite, jossa kyseinen sähköinen tietokanta on saatavilla.
3. Komissio perustaa sähköisen tietokannan ja pitää sitä yllä seuraaviin tarkoituksiin:
 - a) kaikki 5 artiklan 1 kohdassa, 5 artiklan 4 kohdassa ja 5 artiklan 5 kohdassa sekä 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden ja komission väliset tiedonannot; ja
 - b) 20 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu oikeutettujen yksiköiden välinen yhteistyö.
4. Tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettun sähköisen tietokannan on oltava suoraan seuraavien käytettävissä siinä määrin kuin se on asianmukaista:
 - a) 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen kansalliset yhteyspisteet;
 - b) tuomioistuimet ja hallintoviranomaiset, kansallisen lainsäädännön niin vaatiessa;
 - c) jäsenvaltioiden kotimaisten edustajakanteiden ja rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten nimeämät oikeutetut yksiköt; ja
 - d) komissio.

Edellä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rajat ylittävien edustajakanteiden nostamista varten nimettyjä oikeutettuja yksiköitä koskevien tietojen, jotka jäsenvaltiot jakavat tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa sähköisessä tietokannassa, on oltava julkisesti saatavilla.

*15 artikla***Lainvoimaisten päätösten vaikutukset**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki asianosaiset voivat käyttää todistusharkintaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti todisteena minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen lainvoimaista päätöstä, joka koskee kuluttajien yhteisiä etuja vahingoittavan oikeudenloukkauksen olemassaoloa, minkä tahansa muun sellaisen kanteen yhteydessä, jolla haetaan hyvitystoimenpiteitä niiden kansallisissa tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa samaa elinkeinonharjoittajaa vastaan saman menettelyn perusteella.

*16 artikla***Vanhentumisajat**

1. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava, että vireillä oleva, 8 artiklassa tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä koskeva edustajakanne lykkää tai keskeyttää sovellettavia vanhentumisaikoja niiden kuluttajien osalta, joita kyseinen edustajakanne koskee, jotta kyseisiä kuluttajia ei estetä nostamasta myöhemmin hyvitystoimenpiteitä koskevaa kannetta 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua väitetystä oikeudenloukkauksesta, siksi että sovellettavat vanhentumisajat umpeutuivat kyseisiä kieltotoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden käsittelyn aikana.

2. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että vireillä oleva, 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne lykkää tai keskeyttää sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita kyseinen edustajakanne koskee.

*17 artikla***Menettelyn tarkoituksenmukaisuus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 8 artiklassa tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä koskevat edustajakanteet käsitellään tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Edellä 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä koskevat edustajakanteet on tarvittaessa käsiteltävä summaarisessa menettelyssä.

*18 artikla***Todisteiden esittäminen**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun oikeutettu yksikkö on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olevat, edustajakannetta tukevat todisteet sekä ilmaissut, että vastaajan tai kolmannen osapuolen hallussa on lisätodisteita, tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi kyseisen oikeutetun yksikön pyynnöstä kansallisen prosessioikeuden mukaisesti sekä ottaen huomioon sovellettavat unionin ja kansalliset salassapitosäännöt ja suhteellisuusperiaatteen määrätä vastaajan tai kolmannen osapuolen esittämään tällaiset todisteet. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi vastaajan pyynnöstä myös määrätä oikeutetun yksikön tai kolmannen osapuolen esittämään asiaankuuluvia todisteita kansallisen prosessioikeuden mukaisesti.

*19 artikla***Seuraamukset**

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraavien noudattamatta jättämiseen tai noudattamisesta kieltäytymiseen sovellettavista seuraamuksista:

- a) 8 artiklan 1 kohdassa tai 8 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu kieltotoimenpide; tai
- b) 13 artiklan 3 kohdassa tai 18 artiklassa tarkoitettut velvollisuudet.

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kyseisten sääntöjen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraamuksina voidaan muun muassa määrätä sakkoja.

*20 artikla***Oikeutetuille yksiköille annettava tuki**

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joiden tavoitteena on varmistaa, että edustajakanteisiin liittyvät oikeudenkäyntikulut eivät estä oikeutettuja yksiköitä tosiasiallisesti käyttämästä oikeuttaan hakea 7 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi julkinen rahoitus, mukaan lukien rakenteellinen tuki oikeutetuille yksiköille, tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten maksujen alentaminen, tai oikeusavun saatavuus.
3. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden mukaan oikeutetut yksiköt saavat vaatia niitä kuluttajia, jotka ovat ilmaisseet haluavansa, että oikeutettu yksikkö edustaa heitä tietyssä hyvitystoimenpiteitä koskevassa edustajakanteessa, maksamaan kohtuullisen liittymismaksun tai vastaavan maksun osallistuakseen kyseiseen edustajakanteeseen.
4. Jäsenvaltioiden ja komission on tuettava ja edistettävä oikeutettujen yksiköiden välistä yhteistyötä ja 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kotimaisten oikeudenloukkausten ja rajat ylittävien oikeudenloukkausten käsittelemistä koskevien parhaiden käytäntöjensä ja kokemustensa vaihtamista ja levittämistä.

3 LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET*21 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan 25 päivästä kesäkuuta 2023 direktiivi 2009/22/EY, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin 22 artiklan 2 kohdan soveltamista.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*22 artikla***Siirtymäsäännökset**

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, edustajakanteisiin, jotka on nostettu 25 päivänä kesäkuuta 2023 tai sen jälkeen.
2. Jäsenvaltioiden on sovellettava lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla direktiivi 2009/22/EY on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, edustajakanteisiin, jotka on nostettu ennen 25 päivää kesäkuuta 2023.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisiä koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla 16 artikla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sovelletaan ainoastaan hyvitystä koskeviin vaatimuksiin, jotka perustuvat 25 päivänä kesäkuuta 2023 tai sen jälkeen tapahtuneisiin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin oikeudenloukkauksiin. Tämä ei saa estää vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisiä koskevien kansallisten säännösten, joita sovellettiin ennen 25 päivää kesäkuuta 2023, soveltamista hyvitystä koskeviin vaatimuksiin, jotka perustuvat ennen kyseistä päivää tapahtuneisiin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin oikeudenloukkauksiin.

*23 artikla***Seuranta ja arviointi**

1. Komissio toteuttaa aikaisintaan 26 päivänä kesäkuuta 2028 tämän direktiivin arvioinnin ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä havainnoista. Arviointi toteutetaan paremmasta sääntelystä annettujen komission suuntaviivojen mukaisesti. Kertomuksessa komissio arvioi erityisesti tämän direktiivin soveltamisalaa, sellaisena kuin siitä on säädetty 2 artiklassa ja liitteessä I, sekä tämän direktiivin toimintaa ja tehokkuutta rajatylittävissä tilanteissa, myös oikeusvarmuutta koskevilta osin.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle ensimmäisen kerran viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2027 ja vuosittain sen jälkeen 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimista varten tarvittavat seuraavat tiedot:

- a) niiden edustajakanteiden määrä ja tyyppi, jotka niiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa on saatettu päätökseen;
- b) 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rikkomisten tyyppi ja kyseisten edustajakanteiden osapuolet;
- c) kyseisten edustajakanteiden lopputulokset.

3. Komissio toteuttaa viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2028 arvioinnin siitä, voitaisiinko rajat ylittäviä edustajakanteita käsitellä parhaiten unionin tasolla perustamalla Euroopan oikeusasiamies kielto- ja hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita varten, ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä havainnoistaan ja liittää siihen tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen.

24 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 25 päivänä joulukuuta 2022. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä 25 päivästä kesäkuuta 2023.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

25 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

26 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 25 päivänä marraskuuta 2020.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M.ROTH

LIITE I

LUETTELO 2 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUISTA UNIONIN OIKEUDEN SÄÄNNÖKSISTÄ

- 1) Neuvoston direktiivi 85/374/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1985, tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29).
- 2) Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista (EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29).
- 3) Neuvoston asetus (EY) N:o 2027/97, annettu 9 päivänä lokakuuta 1997, lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa (EYVL L 285, 17.10.1997, s. 1).
- 4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta (EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27).
- 5) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/44/EY, annettu 25 päivänä toukokuuta 1999, kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista (EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12).
- 6) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ("Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä") (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1): 5–7 artikla sekä 10 ja 11 artikla.
- 7) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67): 86–90 artikla sekä 98 ja 100 artikla.
- 8) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4): 3 ja 5 artikla.
- 9) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51): 10 artikla ja IV luku.
- 10) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37): 4–8 ja 13 artikla.
- 11) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY, annettu 23 päivänä syyskuuta 2002, kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16).
- 12) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelain-säädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1).
- 13) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 261/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta (EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1).
- 14) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).
- 15) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/114/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 21).
- 16) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36): 20 ja 22 artikla.
- 17) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä (EUVL L 204, 26.7.2006, s. 1).
- 18) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1371/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 14).
- 19) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).

- 20) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/122/EY, annettu 14 päivänä tammikuuta 2009, kuluttajien suojaamisesta aikaosuuksia, pitkäkestoisia lomatuotteita, jälleenmyyntiä ja vaihtoa koskeviin sopimuksiin liittyvien tiettyjen seikkojen osalta (EUVL L 33, 3.2.2009, s. 10).
- 21) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3): 23 artikla.
- 22) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1): 1–35 artikla.
- 23) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).
- 24) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55): 3 artikla ja liite I.
- 25) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94): 3 artikla ja liite I.
- 26) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7).
- 27) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10): 14 artikla ja liite I.
- 28) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II), (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1): 183–186 artikla.
- 29) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 392/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, merten matkustajaliikenteen harjoittajan vastuusta onnettomuustapauksessa (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 24).
- 30) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 924/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, rajatylittävistä maksuista yhteisössä ja asetuksen (EY) N:o 2560/2001 kumoamisesta (EUVL L 266, 9.10.2009, s. 11).
- 31) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1222/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 46): 4–6 artikla.
- 32) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1223/2009, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kosmeettisista valmisteista (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 59): 3–8 artikla ja 19–21 artikla.
- 33) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1): 9–11 artikla, 19–26 artikla ja 28 b artikla.
- 34) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 66/2010, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, EU-ympäristömerkistä (EUVL L 27, 30.1.2010, s. 1): 9–10 artikla.
- 35) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1177/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 1).
- 36) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).
- 37) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).

- 38) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 181/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 1).
- 39) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18).
- 40) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1): 9–11 a artikla.
- 41) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 260/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta (EUVL L 94, 30.3.2012, s. 22).
- 42) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 531/2012, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2012, verkkovie-railuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella (EUVL L 172, 30.6.2012, s. 10).
- 43) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63): 13 artikla.
- 44) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 524/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen verkkovälitteisestä riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (verkkovälitteistä kuluttajariitojen ratkaisua koskeva asetus) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 1): 14 artikla.
- 45) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).
- 46) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/31/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, muiden kuin automaattisten vaakojen asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (EUVL L 96, 29.3.2014, s. 107).
- 47) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/35/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, tietyllä jännitealueella toimivien sähkölaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (EUVL L 96, 29.3.2014, s. 357).
- 48) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349): 23–29 artikla.
- 49) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 214).
- 50) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1286/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, vähittäis-markkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasia-kirjoista (EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1).
- 51) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/760, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 98).
- 52) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2120, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä ja säännellyn EU:n sisäisen viestinnän vähittäishinnoittelusta sekä direktiivin 2002/22/EY ja asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta (EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1).
- 53) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2302, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY kumoamisesta (EUVL L 326, 11.12.2015, s. 1).

- 54) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).
- 55) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19): 17–24 artikla ja 28–30 artikla.
- 56) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).
- 57) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 1): II luku.
- 58) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/746, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, in vitro -diagnostiikkaan tarkoitetuista lääkinnällisistä laitteista sekä direktiivin 98/79/EY ja komission päätöksen 2010/227/EU kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 176): II luku.
- 59) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1128, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävistä siirrettävyydestä sisämarkkinoilla (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 1).
- 60) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12).
- 61) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1131, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, rahamarkkinarahastoista (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 8).
- 62) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1): 3–6 artikla.
- 63) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/302, annettu 28 päivänä helmikuuta 2018, perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaan kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetusten (EY) N:o 2006/2004 ja (EU) 2017/2394 sekä direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 60I, 2.3.2018, s. 1): 3–5 artikla.
- 64) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36): 88 artikla ja 98–116 artikla sekä liitteet VI ja VIII.
- 65) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/770, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä digitaalisen sisällön ja digitaalisten palvelujen toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 1).
- 66) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/771, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä tavara kauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista, asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta sekä direktiivin 1999/44/EY kumoamisesta (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 28).

LIITE II

VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 2009/22/EY	Tämä direktiivi
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohta
1 artiklan 2 kohta	2 artiklan 1 kohta
-	2 artiklan 2 kohta
-	3 artikla
2 artiklan 1 kohta	7 artiklan 1 kohta 7 artiklan 4 kohdan a alakohta
-	7 artiklan 2 ja 3 kohta 7 artiklan 4 kohdan b alakohta 7 artiklan 5, 6 ja 7 kohta
2 artiklan 1 kohdan a alakohta	7 artiklan 4 kohdan a alakohta 8 artiklan 1 kohta 17 artikla
2 artiklan 1 kohdan b alakohta	7 artiklan 4 kohdan a alakohta 8 artiklan 2 kohdan b alakohta 13 artiklan 1 kohdan c alakohta 13 artiklan 3 kohta
-	8 artiklan 2 kohdan a alakohta
-	8 artiklan 3 kohta
2 artiklan 1 kohdan c alakohta	19 artikla
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 3 kohta
3 artikla	3 artiklan 4 kohta 4 artiklan 1 ja 2 kohta 4 artiklan 3 kohdan a ja b alakohta 4 artiklan 6 ja 7 kohta
-	4 artiklan 3 kohdan c, d, e ja f alakohta 4 artiklan 4 ja 5 kohta
-	5 artiklan 2, 3, 4 ja 5 kohta
4 artiklan 1 kohta	6 artikla
4 artiklan 2 ja 3 kohta	5 artiklan 1 kohta
5 artikla	8 artiklan 4 kohta
-	9 artikla
-	10 artikla
-	11 artikla
-	12 artikla
-	13 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta 13 artiklan 2, 4 ja 5 kohta
-	14 artikla
-	15 artikla
-	16 artikla
-	18 artikla

Direktiivi 2009/22/EY	Tämä direktiivi
6 artikla	23 artikla
7 artikla	1 artiklan 2 ja 3 kohta
8 artikla	24 artikla
-	20 artikla
9 artikla	21 artikla
-	22 artikla
10 artikla	25 artikla
11 artikla	26 artikla